

Landschappelijke inpassing nieuwbouw woning Friesestraatweg 7, Grijskerk

LIBAU

stichting ter bevordering en instandhouding
van de bouwkundige en landschappelijke
schoonheid in de provincie Groningen

Overzicht gebied

Het erf van de familie Straatsma is gelegen in de Verenigde Grijskerker Polder. Deze polder is een smangang van een aantal kustpolders waarbij het bedrijf origineel gelegen was in de Ruigerwaard. Door deze waardgronden liepen oude kreek en de Zuiderried is een relict van een dergelijke kreek. De Ruigewaard ligt ten noorden van de tussen 1310 en 1320 gelegde 'oude dijk' van Langewold (ook 'Langewolderdijk' genoemd) waarover nu de Friesestraatweg loopt en waarachter de dorpen Grijskerk en Niezijl ontstonden. De oostgrens wordt gevormd door de 'Hogeweg' tussen Niezijl en Kommerzijl. De westgrens wordt gevormd door de 'Pieterzijlsterweg' die loopt van de Friesestraatweg naar Pieterzijl. In 1997 werd in de Midden- en Westerwaard een van de gasopslagplaatsen van de NAM aangelegd, waarvoor een aantal boerderijen moesten wijken of niet meer mochten worden bewoond. Een deel van de Noorderried werd toen deels de buitengrens van het NAM-park dat eromheen werd aangelegd.

Het landschap in deze polders is zeer open en de erven rond de boerderijen zijn veelal goed ingeplant. Deze mantels dienden ter verbetering van het leefklimaat. De richting van de boerderijen was niet vast bepaald en men bouwde de hoeven hoe het uitkwam. Op de hogere delen lagen de voornamen en grote erven. De erven langs de voormalige waterlopen lagen op de mindere gronden en waren daarom ook minder voornaam en groots.

LIBAU

stichting ter bevordering en instandhouding
van de bouwkundige en landschappelijke
schoonheid in de provincie Groningen

1850

1922

1982

20m

Bedrijfsontwikkeling

Het erf van de familie is vrijwel het enige erf wat gelegen is aan het Zuiderriet en het is ook niet in ligging gericht op het water. De erforientaties in het gebied verschillen in bijzondere mate. Daarbij is geen logisch verband of een natuurlijke oorzaak te onderkennen. Historisch gezien werden de erven dus geplaatst hoe men het goed dunkte.

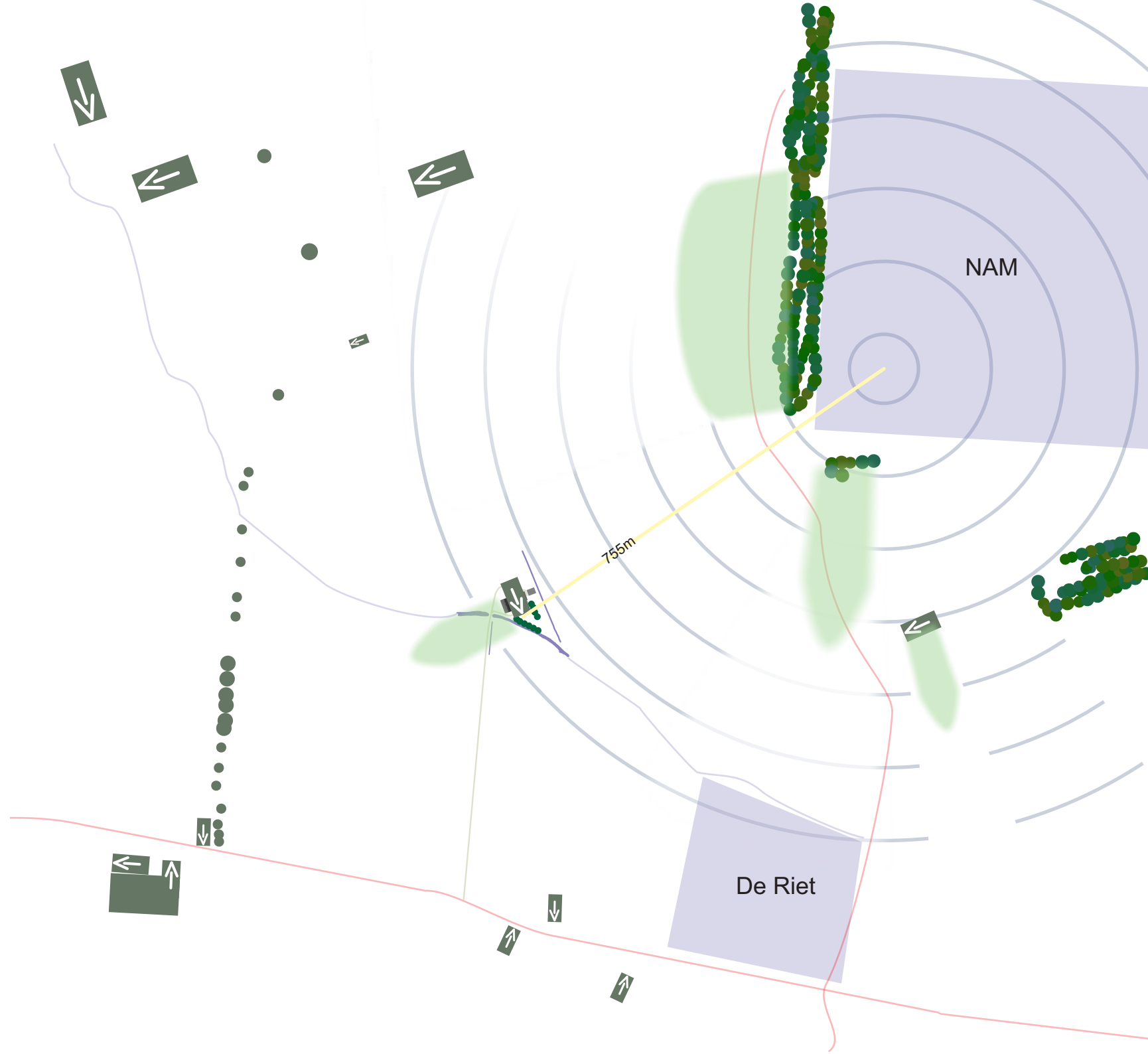
Daarnaast ligt het ver weg van de openbare ruimte maar vormen de bomen de belangrijkste vertoningsvorm van het erf. De beplanting vormt dus in belangrijke mate de verschijningsvorm van het erf.

Door de huidige orientatie van het erf heeft de woning echter veel last van de nabijgelegen NAM-lokatie. Affakkelen en geluidsoverlast van werkzaamheden zorgen er voor dat de woning constant bloot staat aan geluids- en lichthinder. Een minder behinderde orientatie van de woning op het erf draagt in belangrijke mate bij aan het woongenot. Gekoppeld aan een beter toezicht op de oprit zorgt het voor een beter woonbaar en dus meer duurzaam ingericht erf.

LIBAU

stichting ter bevordering en instandhouding van de bouwkundige en landschappelijke schoonheid in de provincie Groningen

20m

Bedrijfsontwikkeling

Het voorhuis van het erf aan de Friese Straatweg 7 is een los geplaatst voorhuis voor een oude boerderij. Het is gebouwd ca. 1910 onder architectuur maar op de fundamenteën van een eerder voorhuis wat verzakte door de grondwerking die heden ten dage nog steeds bestaat. Het voorhuis is heden ten dage ook niet goed meer en renovatie van de woning is dusdanig kostbaar dat dit niet in overweging genomen kan worden. Daarnaast is het achterliggende schuurgedeelte bedekt met asbest en ook bouwkundig dusdanig slecht dat het wellicht eerder dan de woning gesloopt moet worden. Herbouw van deze schuur zal uitgevoerd worden in moderne materialen en op basis van hedendaagse maatvoering. Hiermee zal de positie en maat van de traditionele woning niet meer in samenhang zijn met het achterliggende erf.

Om die reden onderzoekt de familie Straatsma een verplaatsing van de woning naar het zuidwestelijke deel van het erf. Bijkomend voordeel is dat hierdoor de reed vergroot wordt. Tevens zal bewoning van het erf weer op orde zijn omdat op deze plek de hinder van de nabijgelegen NAM-lokatie belangrijk teniet gedaan wordt door de situering van de woning ten opzichte van de bron.

Omwille van de plaatsing van de woning dient echter het bouwblok veranderd te worden. Dit geeft tevens de gemeente de mogelijkheid om samen met initiatiefnemers het erf deugdelijk landschappelijk in te passen waarbij behoud van erfcontour en aanzicht als belangrijke elementen van de ruimtelijke kwaliteit worden meegenomen.

LIBAU

stichting ter bevordering en instandhouding
van de bouwkundige en landschappelijke
schoonheid in de provincie Groningen

Landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing is gericht op het creëren van een deugdelijke erfcontour, een heldere erfindeling en het faciliteren van mogelijke ontwikkelingen.

De voorzijde van het erf zal straks gedomineerd worden door een nieuwbouw woning. Vanuit het welstandelijke aspect wordt aangedrongen op een woning met aandacht voor architectuur.

Landschappelijk wordt aangedrongen op een scheiding tussen voorzijde en de tuin en het werkerf.

De beplanting langs het Zuiderried dient de eerste periode in stand gehouden te worden maar mag in een later stadium gefaseerd geslecht worden. Gezien de leeftijd en de vitaliteit van het plantmateriaal kunnen deze populieren tenminste nog tien jaar mee.

In de tussentijd kan de nieuwe beplanting een hoogte bereiken die substantieel genoemd mag worden en die in staat is om de erfcontour als volwaardig en streekeigen karakteristiek erf te beschouwen.

Rond de nieuw te bouwen woning worden soorten gedacht die duidelijk verband houden met een woonfunctie en die ook de woning scheiden van de achtergelegen lane damwand van de loods.

LIBAU

stichting ter bevordering en instandhouding
van de bouwkundige en landschappelijke
schoonheid in de provincie Groningen

20m

Beplantingsplan

Linde
Tilia vulgaris

Walnoot
Juglans regia

Gele Treurwilg
Salix x sepulcralis

Peer
Pyrus communis

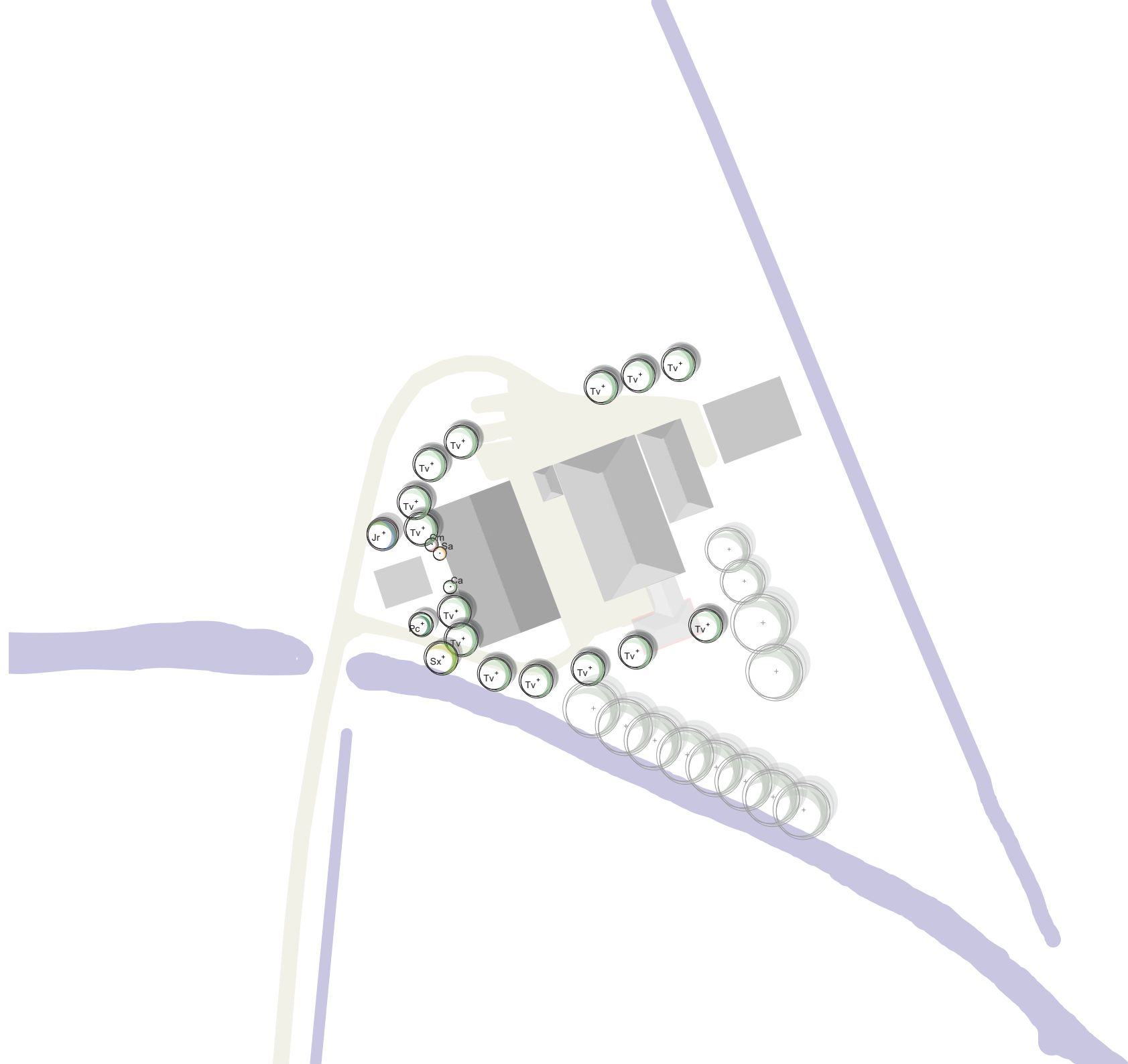
Hazelaar
Corylus avellana

Meidoorn
Crateagus monogyna

Lijsterbes
Sorbus aucuparia

LIBAU

stichting ter bevordering en instandhouding
van de bouwkundige en landschappelijke
schoonheid in de provincie Groningen

impressie erf na 10 jaar

impressie erf na 20 jaar